

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/132/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119211116
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:6119211116.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu JUDr. Táni Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v spore žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., Závodská cesta 24/3911, Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, právne zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom J. B. X/A, X., o zaplatenie 634,73 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4C/22/2019-71 zo 16. mája 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 634,73 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 634,73 eur od 22.12.2018 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu (výrok I.), ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 634,73 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 22. decembra 2018 do zaplatenia titulom náhrady škody v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon o PZP“), ktorá vznikla v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej poisteným žalovaného. Uplatnená škoda predstavovala úhradu nájomného za užívanie motorového vozidla, ktoré si poškodený prenajal od žalobcu na čas, kedy nemohol používať svoje motorové vozidlo, ktoré bolo poškodené pri dopravnej nehody spôsobenej poisteným žalovaného. Poškodený nárok na náhradu škody zmluvou o postúpení pohľadávky previedol na žalobcu. Okresný súd dospel k záveru, že v zmysle § 15 ods. 1 zákona o PZP nárok na náhradu škody voči poisťovateľovi má iba poškodený, žalobca preto nie je aktívne vecne legitimovaný v prejednávanej veci. Okrem toho konštatoval, že nemal preukázanú existenciu škody, ktorá mala vzniknúť poškodenému úhradou nájomného a tak mu ani nevznikla pohľadávka na jej náhradu voči žalovanému, ktorá mala byť predmetom postúpenia. Tvrdenia žalobcu, že poškodený povinnosť zaplatiť nájomné splnil započítaním svojej pohľadávky voči žalobcovi zo zmluvy o postúpení oproti jeho nároku na úhradu nájomného zo zmluvy o prenájme motorového vozidla, nepovažoval za preukázanie vzniku škody. Keďže nemal preukázané akékoľvek zaplatenie nájomného, nemal preukázanú existenciu a vznik škody a z toho dôvodu ani platné postúpenie nároku na náhradu škody spočívajúcu v uhradenom nájomnom na základe zmluvy o postúpení. Okresný súd sa zaoberal aj dôvodnosťou výšky uplatneného nároku. Ustálil, že žalobca potrebu zapožičanie motorového vozidla poškodeným nepreukázal. Čestné vyhlásenie poškodeného, ktoré predložil iba uvádzalo, že poškodený si v danej dobe zabezpečoval podnikateľskú činnosť, bližšia konkretizácia tejto činnosti a jej preukázanie

však absentovalo. Taktiež sa domnieval, že nevyhnutnosť prenájmu trvala od škodovej udalosti do ukončenia opravy vozidla poškodeného, nie až do doručenia krycieho listu poisťovne opravovní, tak ako to uviedol poškodený v čestnom vyhlásení. Za nedôvodný považoval nárok žalobcu na zaplatenie sumy 30 eur titulom úhrady poplatku za pristavenie, prevzatie a čistenie náhradného vozidla. Stotožnil sa s tvrdením žalovaného, že v danom mieste a čase podľa jeho prieskumu ostatné požičovne takéto poplatok neúčtovali a výška nájomného iných požičovní motorových vozidiel bola nižšia, preto škodu uplatňovanú v konaní nemožno hodnotiť ako náklady nutne a účelne vynaložené na nájom náhradného vozidla. Vo vzťahu k žalobcom uplatneným úrokom z omeškania okresný súd uviedol, že podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP nárok na úroky z omeškania vznikne iba v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa ods. 6 tohto zákonného ustanovenia, žalobca neprodukoval rozhodujúce skutkové tvrdenia, ktoré konkrétne povinnosti v zmysle tohto zákonného ustanovenia žalovaný nesplnil. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná mu nárok na náhradu trov prvoinštančného ako i odvolacieho konania. Namietal, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil, ak neaplikoval ust. § 580 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“) o započítaní ako možnosti splnenia záväzku. Poškodený mal voči jeho osobe záväzok uhradiť nájomné za poskytnutie osobného motorového vozidla, ktorý sa rozhodol splniť započítaním. Zákon takúto formu splnenia záväzku pripúšťa, rovnako judikatúra i odborná prax tento právny úkon považuje za ekvivalent platenia. Stav, kedy by sa úbytok kryl s prírastkom by jednoznačne nastal i za predpokladu, že poškodený by uhradil faktúru za nájomné a následne uzatvoril zmluvu o postúpení pohľadávky, za ktorú by mu v rovnakej výške bola poskytnutá odplata za postúpenie. Momentom uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky a dohody o vzájomnom započítaní došlo k stretu pohľadávky, ktorú mal voči poškodenému z titulu nájomného s pohľadávkou poškodeného voči jeho osobe na zaplatenie odmeny za postúpenie budúcej pohľadávky, ktorým momentom sa zároveň zmenil charakter pohľadávky na existujúcu v konkrétnej sume a výške. Tým došlo k dosiahnutiu účelu inštitútu započítania, ktorým je dosiahnutie zániku vzájomných záväzkov bez toho, aby došlo k vzájomnému finančnému plneniu. V súdnej veci bola relevantná skutočnosť, že poškodený bol nútený v súvislosti so škodovou udalosťou zabezpečiť si náhradné vozidlo, čím mu vznikol záväzok voči prenajímateľovi preukazovaný vystavenou faktúrou, ktorý vysporiadal spôsobom nahradzujúcim platenie - započítaním vzájomných pohľadávok s prenajímateľom, so súčasným postúpením práva poškodeného nájomcu, uplatňovať si nárok z titulu nákladov na prenájom vozidla priamo prenajímateľom voči poisťovni. Výklad zákonných ustanovení, ku ktorému dospel okresný súd popiera inštitút započítania pohľadávok, jeho zmysel a podstatu.

3. Žalobca ďalej namietal záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní nutnosti a účelnosti nákladov na nájom vozidla. Za určujúcu považoval skutočnosť, že poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné vozidlo za poškodené vozidlo v dôsledku poistnej udalosti zavinenej klientom žalovaného, teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia a slobodného vôľového konania. Prenájomom náhradného motorového vozidla len riešil dôsledky zapríčinené poistnou udalosťou a odstraňoval nepriaznivý stav. Tiež sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že náklady, ktoré by mal poškodený na prevádzku vlastného vozidla pokiaľ by k poškodeniu nebolo došlo, sú jeho vlastnými nákladmi a tieto je potrebné odpočítať z výšky skutočnej škody. Za fakturovaných 12 dní prenájmu by takými nákladmi mohli byť len pohonné hmoty, ktoré však neboli súčasťou fakturovaného prenájmu a poškodený ich znášal sám. Pohonné hmoty i ďalšie náplne potrebné na prevádzku vozidla vždy hradí nájomca. Žalovaný vo svojich vyjadreniach rozporoval jednotlivé skutočnosti, s poukazom na ktoré krátil poistné plnenie, avšak nepredložil žiadny dôkaz ani argumentáciu, na základe čoho svojvoľne a neoprávnene krátil poistné plnenie. Bez bližšieho zdôvodnenia iba konštatoval, že krátené plnenie zodpovedá nájomnému v danom mieste a čase na základe predložených cenníkov. Poškodený nemá nijakú právnu povinnosť po dopravnej nehode hľadať najlacnejšiu požičovňu alebo podrobne skúmať a porovnávať podmienky, ktorými sa riadi požičovanie automobilov. Skutočnou škodou je nájomné za prenataté, porovnateľné motorové vozidlo, nie aritmetický priemer, resp. individuálny výpočet poisťovne o možnej predpokladanej výške nájomného v náhodne vybranom okruhu požičovní prostredníctvom internetu. Pokiaľ ide o poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla, tento bol medzi stranami riadne dojednaný v zmluve o nájme a má tak nesporný hmotno-právny základ. K záveru okresného súdu o nedôvodnosti nároku na úroky z omeškania uviedol, že zákonná úprava týkajúca sa úrokov z omeškania vyplývajúca z ust. § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP nedáva jednoznačnú odpoveď na

otázku, kedy vzniká poškodenému nárok na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ viaže tento moment alternatívne na ukončenie šetrenia poisťnej udalosti a súčasne právoplatnosť súdneho rozhodnutia. V tomto prípade je nutné vychádzať z účelu právnej úpravy, ktorou je zabezpečenie rýchlej a efektívnej ochrany poškodeného. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia okresných a krajských súdov, ktoré nárok na úroky z omeškania v obdobných skutkových a právnych veciach priznali.

4. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a po nariadení odvolacieho pojednávania, na ktorom zopakoval dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

6. Na pojednávanie pred odvolacím súdom boli volaní iba právni zástupcovia strán sporu v zmysle § 178 ods. 1 CSP, ktorým predvolanie bolo doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu a to najmenej 5 dní pred dňom, keď sa malo pojednávanie konať (§ 178 ods. 2 CSP). Právny zástupca žalovaného sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčasť ospravedlnil neodkladnými pracovnými povinnosťami a poukazovaním na hospodárnosť konania, zároveň súhlasil, aby odvolacie pojednávanie prebehlo v jeho neprítomnosti. Odvolací súd tak prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval v celom rozsahu na podanom odvolaní a na námietkach, ktoré vzniesol v podanom odvolaní.

8. Krajský súd v súlade s ust. § 384 ods. 1 CSP opakovane dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a zistil nasledujúci skutkový stav :

9. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa XX.XX.XXXX došlo v K. k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle, ktorého držiteľom v čase dopravnej nehody bola spoločnosť M&M Real Park, s.r.o. „so sídlom Oščadnica 989 (ďalej len „poškodený“). Rovnako medzi nimi nebolo sporné, že poškodený bol z titulu povinného zmluvného poistenia poisteným žalovaného. Zo zmluvy o nájme č. 139/2018 z 09.11.2018 vyplynulo, že žalobca ako prenajímateľ poskytol poškodenému ako nájomcovi na obdobie od 09.11.2018 do 20.11.2018 osobné motorové vozidlo za dojednané denné nájomné 120 eur a jednorázový poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla 30 eur. Podľa protokolu o prenájme náhradného vozidla k tejto nájmovej zmluve bolo predmetné motorové vozidlo odovzdané poškodenému. Faktúrou č. 2018149 vyhotovenou 20.11.2018 a splatnou 27.11.2018 žalobca vyfakturoval poškodenému na základe tejto zmluvy sumu 1.125 eur bez DPH. Poškodený v písomnom čestnom prehlásení z 20.11.2018 prehlásil, že z dôvodu poisťnej udalosti - dopravnej nehody zo 06.11.2018 mal svoje motorové vozidlo v autoservise až do doručenia krycieho listu a počas tohto obdobia nemal k dispozícii iné vhodné vozidlo, prenájom náhradného vozidla bol pre neho nevyhnutný z dôvodu zabezpečovania podnikateľskej činnosti.

10. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky z 20.11.2018 uzatvorenej medzi žalobcom ako postupníkom a poškodeným ako postupcom odvolací súd zistil, že ňou bola postúpená pohľadávka poškodeného vo výške 1.125 eur bez DPH z titulu jeho nároku voči poisťovni (žalovanému) podľa § 4 zák. č. 381/2001 Z.z. z predstavujúca náklady vynaložené za nutné užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodou zo dňa 06.11.2018, spôsobenej na jeho motorovom vozidle (bod 1 tejto zmluvy). Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že postúpenie pohľadávky je odplatné a výška odplaty predstavuje sumu 1.125 eur bez DPH, ktorá zodpovedá faktúre č. 2018149 vystavenej žalobcom ako prenajímateľom postupcovi ako nájomcovi (bod 4 zmluvy). Ďalej sa dohodli, že ich vzájomné nároky na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa podpisom tejto zmluvy započítavajú, pričom žalobca si bude pohľadávku podľa bodu 1 zmluvy vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet (bod 5 zmluvy). Poškodený listom z 20.11.2018 oznámil žalovanému, že uvedenou zmluvou došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky. Žalobca listom z 23.11.2018 si náhradu škody z postúpenej pohľadávky uplatnil voči žalovanému s tým, že ho vyzval, aby mu ju uhradil do 14 dní od doručenia uplatneného nároku. Žalovaný listom zo dňa 10. decembra 2018 oznámil žalobcovi, že dňa 05. decembra 2018 ukončil šetrenie poisťnej udalosti a poukazuje mu poisťné plnenie v sume 490,27 eur. Uviedol, že pri výpočte prenájmu vozidla bol použitý priemerný počet kilometrov na poškodenom vozidle, nakoľko v protokole o prijatí a odovzdaní vozidla nebol uvedený skutočný počet najazdených kilometrov na prenajatom vozidle.

Na základe prieskumu trhu mu bola priznaná suma za 1 deň prenájmu vo výške 70 eur s DPH, čo je primeraná výška nájomného za vozidlá rovnakej kategórie v danom regióne. Ako vyplynulo z účtu žalobcu, žalovaným mu bola aj suma vo výške 490,27 eur uhradená na účet.

11. V súdnej veci si žalobca rozdiel medzi priznaným a uplatneným poistným plnením uplatnil návrhom na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní. Žalovaný proti platobnému rozkazu, ktorým bolo žalobe vyhovené, podal odpor a namietal v ňom nedôvodnosť uplatneného nároku žalobcom z titulu nedostatku svojej pasívnej vecnej legitímácie ako aj aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej mala byť podľa jeho názoru neexistujúca pohľadávka. Spochybnil aj výšku uplatneného nároku tým, že žalobca nijako nepreukázal nutnosť žalovaného využívať náhradné motorové vozidlo a nedôvodnosť zadržiavania opraveného motorového vozidla poškodeného do dňa predloženia krycieho listu. Vzhľadom na uvedené námietky žalovaného, žalobca predložil súdu čestné prehlásenie poškodeného zo 06.03.2019, v ktorom poškodený prehlásil, že poškodené motorové vozidlo mu bolo odovzdané v deň doručenia krycieho listu na poistné plnenie za opravu od poisťovne, 20.11.2018. Zároveň žalobca predložil svoj cenník o výške nájomného za používanie rôznych druhov vozidiel, cenníky prenájmu vozidiel spoločnosti MD Bavaria Žilina, s.r.o. a internetovú informáciu o výške nájmu za poskytnutie motorového vozidla zn. BMW 320, ktoré bolo rovnaké ako poškodené vozidlo. Z týchto cenníkov vyplýva, že výška nájomného sa pohybovala v rozmedzí 108 - 120 eur.

12. Podľa § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci. Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa ods. 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. Podľa ods.2 citovaného zákonného ustanovenia s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

14. Podľa § 525 ods. 1 OZ postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

15. Podľa § 580 OZ ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie.

16. Podľa § 581 ods. 1 OZ započítanie nie je prípustné proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. Započítanie nie je prípustné ani proti pohľadávkam, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia. Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia započítať nemožno premlčané pohľadávky, pohľadávky, ktorých sa nemožno domáhať na súde, ako aj pohľadávky z vkladov. Proti splatnej pohľadávke nemožno započítať pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná. Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia dohodou účastníkov možno započítaním vyrovnáť aj pohľadávky uvedené v odsekoch 1 a 2.

17. Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu zisteného odvolacím súdom opakovaním dokazovania a v spojení so skutkovým stavom, ktorý zistil okresný súd možno konštatovať, že škodca, ktorý spôsobil dopravnú nehodu mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie so žalovaným. Nebolo pochyb, že pri dopravnej nehode bolo poškodené motorové vozidlo, ktoré si dal poškodený opraviť. Počas doby trvania opravy poškodený využíval motorové vozidlo na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej so žalobcom ako prenajímateľom. Poškodený úhradu nájomného považoval za škodu, na zaplatenie ktorej mu vznikol nárok z povinného zmluvného poistenia voči žalovanému v zmysle § 4 ods. 2 písm. c/ zákona o PZP a ktorú si mohol voči žalovanému ako poisťovateľovi uplatniť priamo. Na základe tohto zákona tak vznikol záväzkovo-právny vzťah medzi poškodeným a poisťovateľom (žalovaným), kde na jednej strane vystupuje poisťovateľ ako subjekt povinný poskytnúť plnenie a

poškodený ako subjekt oprávnený na prijatie takéhoto plnenia. Tento nárok (požiadavka) je spôsobilý byť predmetom postúpenia v zmysle § 524 OZ. Prípady, kedy požiadavka nie je spôsobilá na započítanie upravuje ustanovenie § 525 OZ, v konaní nebolo tvrdené a ani preukázané, že by tu existovali takéto zákonné dôvody vylučujúce postúpenie. Krajský súd sa tak nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v prejednávanej veci. Táto legitímácia vyplýva, nielen zo zmluvy o postúpení požiadavky, ale aj zo samotného správania sa žalovaného, ktorý časť poistného plnenia zaplatil žalobcovi. Rovnako sa nestotožňuje s argumentáciou okresného súdu, že poškodený postupoval neexistujúcu požiadavku. Na základe opakovaného dokazovania mal odvolací súd preukázané, že poškodený uhradil nájomné žalobcovi titulom zmluvy o nájme č. 139/2018 z 09.11.2018 formou započítania (čo je aj jeden zo zákonných spôsobov zániku záväzku, resp. spôsobov úhrady podľa § 580 OZ v spojení s § 581 ods. 3 OZ). V zmluve o postúpení požiadavky sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky, a to nárok poškodeného na odplatu za postúpenie požiadavky a nárok žalobcu na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa navzájom započítajú. Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry započítaním, nespôsobuje rozpor s ust. § 524 OZ, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Zmluva o postúpení požiadavky predstavuje to, že došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu požiadavky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených za prenájom náhradného vozidla voči žalovanému tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej požiadavky. Dlužníkom v tomto prípade je práve žalovaný nakoľko v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení požiadavky došlo k úhrade faktúry a teda aj k vzniku škody. Takéto postúpenie požiadavky ani podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov neodporuje zákonu. Išlo o odplatné postúpenie požiadavky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie samotného nároku na náhradu škody, ktorý bol postúpený. Podľa zmluvy o postúpení požiadavky poškodený tak v rámci jedného dokumentu súčasne uhradil predmetnú faktúru za nájom, čím došlo k vzniku škody a zároveň postúpil žalobcovi za odplatu svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému, čím došlo k reálnemu úbytku v majetkovej sfére žalobcu. V konaní žalovaný ako vyplynulo z podaného odporu proti platobnému rozkazu namietal dôvodnosť časového trvania opravy poškodeného motorového vozidla a výšku nájomného, ktoré bol povinný poškodený zaplatiť. Pokiaľ žalovaný vzniesol takúto procesnú obranu tak bolo jeho dôkaznou povinnosťou podľa čl. 8 CSP spoľahlivo tieto tvrdenia preukázať, čo však neuskutočnil. Žalovaný nespochybnil, že právny predchodca žalobcu - poškodený, v príčinnej súvislosti s predmetnou poistnou udalosťou užíval prenajaté motorové vozidlo, ale namietal dôvodnosť časového rozsahu jeho užívania, bolo jeho procesnou povinnosťou, okrem popretia skutkových tvrdení žalobcu podľa § 151 ods. 1 CSP, aj svoje vlastné tvrdenia preukázať. V prejednávanom spore bolo určujúce, že poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo za poškodené vozidlo v dôsledku poistnej udalosti zavinennej škodcom - klientom žalovaného, a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia a slobodného vôľového konania. Poškodený prenájomom náhradného vozidla len riešil dôsledky zapríčinené poistnou udalosťou a odstraňoval nepriaznivý stav. Okrem toho z predložených čestných prehlásení poškodeného vyplýva, že motorové vozidlo na výkon svojej podnikateľskej činnosti potreboval. Žalovaný, ako už bolo konštatované, žiadnym spôsobom svoje tvrdenia o nedôvodnosti poskytnutia náhradného vozidla poškodenému v rozhodnom období nepreukázal.

18. Obdobne aj pri neuznaní výšky nároku na náhradu škody za nájom predmetného vozidla žalovaný nepreukázal, že by súčasťou obsahu zmluvného vzťahu založeného medzi ním ako poistiteľom a poškodeným ako poistencom, bol aj spôsob určenia výšky poistného plnenia, dojednaný medzi týmito zmluvnými stranami s takým obsahom, aký zodpovedá postupu žalovaného pri určení výšky poistného plnenia. Naopak žalobca preukázal listinnými dôkazmi, a to nájomnou zmluvou ako aj zmluvou o postúpení požiadavok, že v priamej príčinnej súvislosti s predmetnou poistnou udalosťou užíval prenajaté motorové vozidlo a za ten čas zaplatil ako nájomca prenajímateľovi sumu 1.125 eur z titulu dojednaného nájomného vrátane 30 eur ako poplatku za pristavenie motorového vozidla. Žalovaný nepreukázal dôvodnosť odpočítania neuznaných nákladov prenájomu vo výške žalovanej istiny. Okresný súd preto nedospel k správne záveru o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie jeho tvrdení o dôvodnosti nároku na zaplatenie žalovanej istiny. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, na základe opakovaného dokazovania, krajský súd preto žalobe v časti uplatnenej istiny ako dôvodnej vyhovel a zmenil tak zamietajúci rozsudok okresného súdu v tejto časti.

19. Za nesprávne považoval odvolací súd aj právne posúdenie veci okresným súdom o neexistencii nároku žalobcu na úroky z omeškania, poukazujúc na ust. § 11 ods. 6 až 8 zákona o PZP.

20. Podľa § 11 ods. 6 zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do 3 mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti: a/ skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b/ poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie, alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

21. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinností poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

22. Podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP, ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa ods. 6 je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (pozn. 15a - § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

23. Podľa názoru odvolacieho súdu sa ustanovenie § 11 ods. 8 zákona o PZP týka len prípadu omeškania poisťovateľa s plnením jeho nepeňažnej povinnosti podľa § 11 ods. 6 predmetného zákona, riadne a včas začať a skončiť prešetrovanie poistnej udalosti a jeho výsledky riadne oznámiť poškodenému. Nezaoberá sa naopak omeškaním poisťovateľa so splnením jeho inej právnej povinnosti peňažného charakteru, a to včas a riadne poskytnúť poškodenému plnenie náhrady škody, ktoré poisťovateľovi žalobca riadne preukázal. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona o PZP nevylučuje vznik nároku poškodeného na úroky z omeškania pri samotnom omeškaní s poskytnutím peňažného plnenia náhrady škody zo strany poisťovateľa, a preto nie je možné na základe tohto ustanovenia v takomto prípade nárok na úrok z omeškania u poškodeného vylúčiť. Predmetné ustanovenie neurčuje, že poškodený má nárok na úroky z omeškania len v prípade v ňom uvedenom. Okresný súd prvej inštancie pri právnom posúdení nedôvodnosti nároku žalobcu na úroky z omeškania poukazyval na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 145/2017 z novembra 2018. Pri akceptácii tam uvedeného názoru, že povinnosť zaplatiť úroky z omeškania vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody a žalovaný by sa do omeškania mohol dostať až v prípade nesplnenia si povinnosti, ktorá mu bola uložená právoplatným rozhodnutím zaplatiť žalobcovi súdom priznanú náhradu škody, by v zásade poisťovňa bola hrozbou sankcie v podobe úroku z omeškania motivovaná iba k splneniu svojich nepeňažných povinností riadne prešetriť poistnú udalosť a výsledok oznámiť poškodenému, no nie k plneniu svojej povinnosti peňažného charakteru, poskytnúť peňažné plnenie. Dovedené do ad absurdum - pre poisťovňu by bolo výhodne a priori každý poistný nárok odmietnuť a každú poistnú udalosť iba prešetriť, oznámiť poškodenému v každom prípade akékoľvek dôvody, pre ktoré odmieta poskytnúť poistné plnenie a poistné plnenie poskytnúť až v dôsledku podanej žaloby. Nie každý poškodený by svoj nárok uplatnil súdnou cestou a prípadné neuplatnené nároky poškodených by mohli prevýšiť eventuálne náklady poisťovne na úhradu trov konania žalobcov. Takýto postup poisťovne by podľa názoru odvolacieho súdu nebol v súlade so spravodlivosťou. Poškodený by bol tzv. nedobrovoľným veriteľom, t.j. veriteľom, ktorým sa stal nie základe svojej vôle, ale nútene - nedobrovoľne, v dôsledku protiprávneho konania, z ktorého mu vznikla škoda. Navyše výklad, podľa ktorého by jedna kategória dlžníkov (poisťovne pri nárokoch z povinného zmluvného poistenia) bez legitímneho dôvodu z hľadiska možnosti uplatnenia úrokov z omeškania voči nim, mala byť vo výhodnejšom postavení oproti iným dlžníkom, podľa názoru súdu naráža aj na ústavný princíp rovnosti (čl. 12 ods. 1 Ústavy) a právo vlastníť majetok (čl. 20 Ústavy). Vedený týmito úvahami sa odvolací súd nestotožnil s názorom vysloveným v rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2017 z 22.11.2018 a priznal žalobcovi ním uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Keďže žalovaný dňa 06.12.2018 skončil prešetrovanie poistnej udalosti, bol povinný do 15 dní po skončení prešetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poistné plnenie, čo neučinil, preto od 22.12.2018 sa dostal do omeškania. Od tohto obdobia prináleží

žalobcovi nárok na úroky z omeškania vo výške stanovenej v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

24. Keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, vo svojom rozhodnutí rozhodol aj o trovách prvoinštančného ako i odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP. Vychádzajúc zo zásady úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP žalobcovi ako strane sporu v celom rozsahu v konaní úspešnej, priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)